

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē

॥ dvādaśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvādaśaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmaprabhṛtīnāmagastyasyāśramē pravēśastatra
tēṣāmātithyaṃ munēḥ sakāśācca tēbhyō divyāstraśastrāṇāṃ
prāptiḥ

sa praviśyāśramapadaṃ
lakṣmaṇō rāghavānujaḥ ।
agastyāśiṣyamāsādyā
vākyamētaduvāca ha ॥ 3.12.1 ॥

rājā daśarathō nāma
jyēṣṭhastasya sutō balī ।
rāmaḥ prāptō munim draṣṭuṃ
bhāryayā saha sītayā ॥ 3.12.2 ॥

lakṣmaṇō nāma tasyāhaṃ
bhrātā tvavarajō hitaḥ ।
anukūlaśca bhaktaśca
yadi tē śrōtramāgataḥ ॥ 3.12.3 ॥

tē vayaṃ vanamatyugraṃ
praviṣṭāḥ piṭṛśāsanāt ।

draṣṭumicchāmahē sarvē
bhagavantaṃ nivēdyatām || 3.12.4 ||

tasya tad vacanaṃ śrutvā
lakṣmaṇasya tapōdhanah |
tathētyuktvāgniśaraṇaṃ
pravivēśa nivēditum || 3.12.5 ||

sa praviśya muniśrēṣṭhaṃ
tapasā duṣpradharṣaṇam |
kṛtāñjaliruvācēdaṃ
rāmāgamanamañjasā || 3.12.6 ||

yathōktaṃ lakṣmaṇēnaiva
śiṣyō'gastyasya sammataḥ |
putrau daśarathasyēmau
rāmō lakṣmaṇa ēva ca || 3.12.7 ||

praviṣṭāvāśramapadaṃ
sītayā saha bhāryayā |
draṣṭuṃ bhavantamāyātau
śuśrūṣārthamarindamau || 3.12.8 ||

yadatṛānantaraṃ tat tva -
mājñāpayitumarhasi |
tataḥ śiṣyādupaśrutya
prāptaṃ rāmaṃ salakṣmaṇam || 3.12.9 ||

vaidēhīṃ ca mahābhāgā -
midaṃ vacanamabravīt |

diṣṭyā rāmaścirasyaḍya
draṣṭuṃ mām samupāgataḥ || 3.12.10 ||

manasā kāṅkṣitaṃ hyasya
mayāpyāgamaṇaṃ prati |
gamyatām satkṛtō rāmaḥ
sabhāryaḥ sahalakṣmaṇaḥ || 3.12.11 ||

pravēśyatām samīpaṃ mē
kimasau na pravēśitaḥ |
ēvamuktastu muninā
dharmajñēna mahātmanā || 3.12.12 ||

abhivādyābravīcchiṣya -
stathēti niyatāñjaliḥ |
tadā niṣkramya sambhrāntaḥ
śiṣyō lakṣmaṇamabravīt || 3.12.13 ||

kō'sau rāmō muniṃ draṣṭu -
mētu praviśatu svayam |
tatō gatvā'sramapadaṃ
śiṣyēṇa saha lakṣmaṇaḥ || 3.12.14 ||

darśayāmāsa kākutsthaṃ
sītāṃ ca janakātmajām |
taṃ śiṣyaḥ praśritaṃ vākya -
magastyavacanāṃ bruvan || 3.12.15 ||

prāvēśayad yathānyāyaṃ
satkārārhaṃ susatkṛtaṃ |

pravivēśa tatō rāmaḥ
sītayā saha lakṣmaṇaḥ || 3.12.16 ||

praśāntahariṇākīrṇa -
māśramaṇ hyavalōkayan |
sa tatra brahmaṇaḥ sthāna -
magnēḥ sthānaṇ tathaiva ca || 3.12.17 ||

viṣṇōḥ sthānaṇ mahēndrasya
sthānaṇ caiva vivasvataḥ |
sōmasthānaṇ bhagasthānaṇ
sthānaṇ kaubēramēva ca || 3.12.18 ||

dhāturvidhātuḥ sthānaṇ ca
vāyōḥ sthānaṇ tathaiva ca |
sthānaṇ ca pāśahastasya
varuṇasya mahātmanaḥ || 3.12.19 ||

sthānaṇ tathaiva gāyatrīyā
vasūnāṇ sthānamēva ca |
sthānaṇ ca nāgarājasya
garuḍasthānamēva ca || 3.12.20 ||

kārtikēyasya ca sthānaṇ
dharmasthānaṇ ca paśyati |
tataḥ śiṣyaiḥ parivṛtō
munirapyabhiniṣpatat || 3.12.21 ||

taṃ dadarśāgratō rāmō
munīnāṇ dīptatējasām |

abravīd vacanam vīrō

lakṣmaṇam lakṣmivardhanam || 3.12.22 ||

bahirlakṣmaṇa niṣkrāma -

tyagastyō bhagavānṛṣiḥ |

audāryēṇāvagacchāmi

nidhānam tapasāmimam || 3.12.23 ||

ēvamuktvā mahābāhu -

ragastyam sūryavarcasam |

jagrāhāpatatastasya

pādau ca raghunandanaḥ || 3.12.24 ||

abhivādya tu dharmātmā

tasthau rāmaḥ kṛtāñjaliḥ |

sītayā saha vaidēhyā

tadā rāmaḥ salakṣmaṇaḥ || 3.12.25 ||

pratigṛhya ca kākutstha -

marcayitvā”sanōdakaiḥ |

kuśalapraśnamuktvā ca

āsyatāmiti sō’bravīt || 3.12.26 ||

agniṁ hutvā pradāyārghya -

matithīn pratipūjya ca |

vānaprasthēna dharmēṇa

sa tēṣāṁ bhōjanaṁ dadau || 3.12.27 ||

prathamam cōpaviśyātha

dharmajñō munipuṅgavaḥ |

uvāca rāmamāsīnaṃ

prāñjaliṃ dharmakōvidam || 3.12.28 ||

agniṃ hutvā pradāyārghya -

matithiṃ pratipūjayēt |

anyathā khalu kākutstha

tapasvī samudācaran |

duḥsākṣīva parē lōkē

svāni māṃsāni bhakṣayēt || 3.12.29 ||

rājā sarvasya lōkasya

dharmacārī mahārathaḥ |

pūjanīyaśca mānyaśca

bhavān prāptaḥ priyātithiḥ || 3.12.30 ||

ēvamuktvā phalairmūlaiḥ

puṣpaiścānyaśca rāghavam |

pūjayitvā yathākāmaṃ

tatō'gastyastamabravīt || 3.12.31 ||

idaṃ divyaṃ mahaccāpaṃ

hēmavajravibhūṣitam |

vaiṣṇavaṃ puruṣavyāghra

nirmitaṃ viśvakarmaṇā || 3.12.32 ||

amōghaḥ sūryasaṅkāśō

brahmadattaḥ śarōttamaḥ |

dattau mama mahēndrēṇa

tūṇī cākṣayyasāyakau || 3.12.33 ||

sampūrṇau niśitairbāṇai -
 rjvaladbhiriva pāvakaiḥ |
 mahārājatakōśō'ya -
 masirhēmavibhūṣitaḥ || 3.12.34 ||

anēna dhanuṣā rāma
 hatvā saṅkhyē mahāsurān |
 ājahāra śriyaṃ dīptāṃ
 purā viṣṇurdivaukasām || 3.12.35 ||

taddhanustau ca tūṇī ca
 śraṃ khaḍgaṃ ca mānada |
 jayāya pratigrhṇīṣva
 vajraṃ vajradharō yathā || 3.12.36 ||

ēvamuktvā mahātējāḥ
 samastaṃ tadvarāyudham |
 dattvā rāmāya bhagavā -
 nagastyah punarabravīt || 3.12.37 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmikīye ādikāvyē
 aranyakāṇḍe dvādaśaḥ sargaḥ ||